

Debreczeni Független Újság

pártoktól független politikai napilap.

ELŐFIZETÉSI ÁR:
 Helyben: . . . I kor. Egy óra. I kor. 50 HLL.
 Vidéken: . . . I kor. Egy óra. I kor. 50 HLL.
 Negyedévre . . . 2 . Negyedévre 4 . 50 .

Felolós szerkesztő:
MEGEDŐS LORÁNT.
 Kiadók és lap tulajdonosok:
HOFFMANN és KRONOVITZ.

Szerkesztőség és Működőhivatal:
DEBRECZEN,
 Piac-utca 47. és 48. szám.

Közutak az Alföldön.*

Irta: **Balkányi Béla.**

— Első közlemény. —

A nemrég elhunyt Cserháty Sándor, a mezőgazdasági tudomány európai híru szakembere írásaiban szomorú képét rajzolta meg a Nagy Magyar Alföld pusztulásának. Ez a föld többé már nem tejjel-mézszel folyó Kánaán, nem egy boldog és gazdag népnek a hazája. A talaj kimerült a folytonos egyoldalú szemtermelésben és az évi átlagtermések messze mögötte maradnak a nyugati vármegyék természetből kevésbé megáldott földjének terméseitől. Ha nem hozunk gyökeres változást gazdasági rendszerünkbe, akkor derékban hajlik meg a magyartörzs, pusztulásnak indul az alföldi magyarság.

Nemcsak keleti kényelem szeretet és ősi megszokás az, ami népünket az egyoldalú szemtermelésre bírja, hanem a viszonyok kényszerítő hatalma. Az éghajlati viszonyokon nincs módunkban változtatni, de számos példa mutatja, hogy az Alföldön jó műveléssel minden ipari és kereskedelmi növény sikeresen termelhető. Legtöbbször azonban a rossz közlekedés és az utak hiánya akadályozza meg a nagytömegű ipari és kereskedelmi növények termelését. Ott, ahol 60—80

* A „Közlekedés” legújabb számából vesszük át ezt a közleményt, amely ránk, debreceniekre nézve különösen érdekes, mert a kőutak hiánya okozza nagyrészt ipari és kereskedelmi elmaradottságunkat. A kereskedelmi miniszter most készített egy előadói tervezetet, amely szerint a törvény életbeléptetésétől számított 18 esztendő alatt 270 millió korona költséggel ki fognak épülni az ország fontosabb kőutjai. (A szerkesztő.)

A szerető.

Irta: **Schullik Kálmán.**

A legényszobát félhomály borítja. Gáspár ur az imént jött haza a klubból; egy kényelmes karosszékekben ül, cigarettára gyújt, amelyet gyorsan szív, közben a kezével izgatott mozdulatokat tesz. Több ízben megnézi a zsebóráját, azután hirtelen felugrik s rohanva le fel jár a butoradarabok között.

Gáspár (magában dűnyögve): Nem tehetek másképp.

Kivülről léptek zaja hallatszik, azután kopogás az ajtón.

Gáspár (eldobja a cigarettát): Itt van. (Az ajtóhoz siet s kinyitja.) — Te vagy az Mimi?

Mimi (nyulánk, elegánsan öltözött nő; husz-huszonköt éves lehet, a szemében izzó szenvedély ragyog. Belép az ajtón): Én vagyok Gáspár.

Gáspár (kezet csókol Miminek, gyöngéden átkarolja s a pamlaghoz vezeti): Tedd magad otthonossá s foglalj helyet.

Mimi (leveszi a fejéről a kalapot s átadja Gáspárnak): Légy szives! (Leül).

Gáspár (az íróasztalra teszi Mimi kalapját, aztán leül mellé): Pontos voltál, Mimi, mint mindig; — egy perccel sem késztél.

Mimi (Gáspár felé hajol s megsimo-

gátja az arcát; mosolygva): Nagyon örülök, hogy meg vagy velem elégedve, kis öregem.
 Gáspár (megesókolja Mimit): Kis bolondom. (Elengedi karjai közül a leányt, meroven maga elé néz s a lábával idegesen dobog.)
 Mimi (gyanúsán néz Gáspárra): Miért vagy ma oly komoly?
 Gáspár (a lábával egész marsokat veri ki; hallgat.)
 Mimi (kérő hangon): Beszélj.
 Gáspár (feláll; Mimi felé): Jól van, beszélni fogok.
 Mimi (ő is feláll s Gáspárhoz simul hizelegve): Mi a bajod?
 Gáspár (gyöngéden eltaszítja magától Mimit; felsóhajt): Szegény leány...
 Mimi (kezét összekulcsolva, nyugtalanul): Beszélj! Az istenért beszélj! Mi történt veled?...
 Gáspár (elkeseredve): Velem, veled, mind a kettőnkkel...
 Mimi (még nyugtalanabban): Nem értem; világosabban beszélj.
 Gáspár (küzd magával): Csillapodj le Mimi. Ebben a pillanatban nagy szükség van nyugodtságra...
 Mimi: Ne kinózz, beszélj már érthetően.
 Gáspár (Mimit két karjánál fogva le-

1850-ben	222 km.
1867-ben	2285 km.
1880-ban	7078 km.
190-ben	11246 km.
1900-ban	16201 km.
1906-ban	18676 km.

vasut volt üzemben, de a vasutakba fektetett tőke csak 3 és fél százalékot jövedelmez, a vasutak teherforgalmából a pálya egy-egy kilométerjére még mindig csak 2977 tonna esik, dacára az utolsó évek erős emelkedésének, míg Ausztriában már 1902-ben felülmulta a forgalom kilométerenként a 6000 tonnát. Ennek oka, hogy a külföldön és hazánk nyugati vármegyéiben már a vasutak kiépítése előtt is voltak jó kőutak, míg Magyarország legnagyobb részében, első sorban a Nagymagyar Alföldön az utépités messze elmaradt. Hiányoznak azok a természetes gyűjtő csatornák, amelyek a nagy tömegforgalmat a vasut felé viszik.

Az a módszer, amely szerint ma az utak építése történik, nem alkalmas arra, hogy belátható időn belül minden község a vasuti állomáshoz vezető kőutat kapjon és így az alföldi mezőgazdaság fellendüljön. Az állam évente 9 millió koronát költ az állami utakra, de ez a nagy transversális utak fentartására szolgál, amiből a mezőgazdaságnak semmi haszna sincs. A törvényhatósági utadokból és ca 1 millió koronányi állami támogatásból mintegy 18 millió korona szolgál a törvényhatósági utak kiépítésére és fentartására.

ülteti, aztán ő maga szembe ül vele; olyan hangon, mintha novellát olvasna fel): Mimi, te intelligens, okos leány vagy, tudod, hogy a sors szeszélye rendelkezik mindnyájunk életé, boldogsága, öröme felett...

Mimi (közbeveg): No jó, jó, de mit akarsz ezzel mondani?

Gáspár: Mindent meg fogsz tudni, csak légy türelemmel. (cigarettára gyújt) Látod, minket is utólért a fátum; megirigyelte a nyomorult, az átkozott sors, hogy boldogok vagyunk... (Idegesen felugrik, szenvedélyesen kitör) Mi nem találkozhatunk többé, nekünk válnunk kell!

Mimi (gépies gyorsasággal föláll, ki egyenesedik, fejét dacosan hatravezeti): Ugy?! ... És miért?!

Gáspár: Mert a sors akarja, meg az apám, meg a jövőm, meg minden és mindenki...

Mimi (szemrehányólag): Meg vagyok veled elégedve, Gáspár...

Gáspár (Mimihez siet, letérdel előtte, belekapaszkodik a kezébe s csókolja eszeveszetten): Mimi, édes, aranyos Mimi... En szeretlek még mindig épp oly igazán, mint akkor, amikor először találkoztunk a bűvös nyári éjjelen a ciprusok alatt...

Mimi (elérzékenyülve, fuldokló sirással): Azon a szép holdvilágos éjjelen nem volt

Polgári és tisztviselői kör.

Két társaskör egyesülése.

Régabb idő óta olvassuk a lapokban, halljuk uton útfélen, hogy harmincegy évvel ezelőtt szép kilátások mellett alakult „Jogász és tisztviselő kör” olyan közgyűlésnek a megtartására törekszik, mely e társaságnak végképeni feloszlását, megszüntetését határozná el. A legközelebbi ilyen tárggyal kitűzött közgyűlés november hetedikére van tervezve. Azt is évek óta halljuk már pengetni, hogy a csaknem félszázad óta fennálló „Polgári kör”, dacára a pénztárnok rendkívüli takarékosságának, dacára a tagok elégséges létszámának, nem fejlődik.

Mindegyik egyetnél oly mezés alacsony a tagsági díj, hogy olyan olcsó kaszinó nincs talán az országban, mely amellett annyi kényelmet és élvezetet tudna nyújtani a tagok számára. Má utt kell tehát a bajt keresni s ha szintén keresünk és nyíltan meg is jelöljük, hogy mi a baj, talán jobb szolgálatot teszünk, mint a további folytonos palástolgatással.

A baj tehát — nyíltan kimondjuk — mindkét társaskörnél a társaséletnek pangásában, közönyösségében, szóval az úgynevezett kaszinói élet hiányában keresendő.

Hiába állítunk ezen társaskörök élére megannyi társadalmi nagyságot, hivatali főnököt, ha az személyesen és legközvetlenebb környezetével, barátaival maga sem jár fel esténként legalább a saját társasághoz. Külső dísz és fényt adhat ugyan egyes közgyűlésekben a testületnek, de annak mindennapi élete elszorvad, eltesped. Az is bizonyos, hogy ha egy ily társas-egylet — számos tagja és magas tagsági díja dacára — társadalmilag magában az egylet kebelében nem fejt ki élénk mozgalmakat, a tagok nem járnak fel pontosan a körbe s ott nem teremtenek élénk klub-életet, hanem csak egy-két asztalnál folynak társasjátékok, az olvasóba néhány „vén holló” jár csupán, a társalgószoba sötét és fűtetlensége miatt üres, hát bizony még azoknak is elmegy a kedve feljárni, akik néha csupa kíváncsiságból tekintenek rá.

Ezeket a bajokat kell tehát elsősorban segíteni mind a két társaskörnél, vagy ha jobban tetszik: itt kellett volna a bajok valódi okát keresni és nem csupán arra a

végző kényszerűsége gondolni, hogy legjobban lesz feloszlatva. Hát eanél, tisztelt urak, nincs is könnyebb és kényelmesebb dolog a világon, de egyszerűsége *telkiismeretlenebb sincs.*

Hiszen a régi, ugynevezett uri Casinó, mely háromnegyed százados fennállása után nagy tőkét gyűjtött s most készül a takarékpénztár hatalmas bérpalotájában fejlődmi fényűzéssel berendezett új helyiségeibe bevonulni, szerényebb jövedelmű emberek részére évi 60 koronás tagsági díjával már nem megközelíthető, a kereskedelmi Csarnok, iparos kör, függetlenségi kör — specialis osztály és politikai célokot szolgálják és így egy olyan, az intelligens közép osztályt és tisztviselői kart felelő társaságre, mely foglalkozási, politikai és társadalmi állásra való tekintet nélkül, szórakozni és magukat művelni akaró elemeket gyűjtse magába, emulashatatlanság van Debreczenben. Ha nem volna ilyen kör, fel kellene állítani. De semmiesetre sem beszűntetni.

Epen azért e sorok írója, ki mindkét társaságnak egy választmányában, mint vezetésében is egyideig részt vett, ma is tagja egy a Polgári-, mint a Jogász és Tisztviselői Körnek, az utolsó órában emeli fel óvatintó szavát és kéri az arra hivatott tényezőket: ne engedjék, hogy e két szépen viruló, évtizedek óta fennálló társaságrelet bármelyike is erőnek erejével is kipusztítsák az élők sorából, hanem keltsék őket új életre s ha másképpen nem lehet, találjanak módot a két társaskörnek az egyesülésére. *Egyesülésben, egyetértésben rejlik az erő.*

Fel tehát munkára, míg nem késő! Mindezeket pedig azért kellett így a hírlapi közlésre bíznom, mert azon a vasárnapi közgyűlésen, hol mindezeket előszóval elmondhatnám, a városból távollétem miatt nem vehetek részt.

A Polgári Kör és a Jogász és Tisztviselői Kör egyesülését én úgy képelem, hogy mindkét egylet választmánya küldene ki saját kebeléből egy bizottságot, mely két bizottság aztán egymással tárgyalván és kölcsönös egyetértéssel megegyezésre jutván, megállapítanék a vagyon és helyiség s a tagsági díjak egybeolvadása s a tagok joga és kötelességei, valamint egyéb részletkérdések is. Mindezek, valamint az így egybeolvadó két társaságreletnek jövőnév cime (én

öttszáz koronáért. A trafikos üzletben, ha emberekkel érintkezel, mégis csak hamarabb fogsz feledni.

Mimi (átveszi a borítékot és beteszi a ridiküljébe): Ilyet re mondj Gáspár, én téged nem foglak elfeledni soha...

Gáspár: Boldog leszek... Sokat fogok rád gondolni...

Mimi (fölteszi fejére a kalapját; kezét nyújtja Gáspárnak. Érzékenyen): Isten veled Gáspár.

Gáspár (megesőkölja Mimi kezét): Isten veled Mimi... De miért sietsz, hiszen ma még maradhatsz.

Mici (gunyosan mosolyog): Nem maradhatok Gáspár. Most már bevallhatom őszintén, hogy egy hét óta nemcsak a tiéd voltam. Az új barátom a kapuban vár reám és én megígértem neki, hogy egy negyvenóra alatt végzek a „varrónőnél”. Én pedig pontos szoktam lenni. (Gyorsan ki-suhan az ajtón.)

Gáspár (rövid ideig szótlánul Mimi után néz, azután a mellékhajtóhoz siet; utközben): Ez a szegény kis kőristaleányt alaposan megvárattam. (Kinyitja az ajtót; enyelgő hangon): Mancika... Mancika, bejöhetsz...

Mancika (csinosan öltözött fiatal lány; berohan és Gáspár nyakába ugrik): Elment? Szakitottál vele?

Gáspár: Szakitottam, most már csak a tiéd leszek... Te pedig az enyém leszel...

legcélszerűbbnek és legmegfelelőbbnek találnám a „Polgári és Tisztviselői Kör”-t — csak az egyesülni akarás komoly és elhatározott legyen, — úgy vélem, nagyon hamar sikeresen megállapíthatók lesznek.

Ajánlom javaslatomat azon urak nagybecsű figyelmébe, akiket illet. Adja Isten, hogy szavam ne legyen eredmény nélkül elhangzott kiáltó szó a pusztában.

Id. Komlóssy Arthur.

Folytatása következik.

Semmi eredménye a minisztertanácsnak.

Holnap is lesz konferencia.

A nagy komédiának csak első fejezete játszódott le ma, a folytatását pedig holnapra halasztották. Megtörtént ma a várva-várt miniszteri tanácskozás, döntés azonban ismét nem történt, illetve a *legparányibb pozitív eredménynek jelei sem mutatkoztak.* Minden ment tehát a régi sablon szerint, legfeljebb csak annyi volt a különbség, hogy amíg az előbbi minisztertanácsot nagy harci zajjal kürtölték be s előre jelzett fontos eredményeket lázas érdeklődéssel várták; addig a mostani minisztertanács előtt a kabinet tagjai jónak látták már jó előre kijelenteni: hogy ne várjatok, mert úgy sem lesz semmi. Na hát ez egyszer a miniszteri szavak tényleg beváltak, mert a mai minisztertanácsban újból semmi sem történt. A külső póz kedvéért holnap még folytatják a minisztertanácsot s ez sem fog, valószínűleg különös eredményel zárulni. A minisztertanácsról illetve a politika eseményeiről egyébként a következőket jelenti tudósítónk:

A mai minisztertanács.

Budapesti tudósítónk táviratozza: A minisztertanács ma délután négy órakor kezdődött a kereskedelemügyi miniszterium nagy üléstermében. A tanácskozás, amelyen az összes miniszterek részt vettek, a jegyzőkönyvet *Márffy Albin* államtitkár vezette. A minisztertanács egyhangulag elhatározta, hogy *Wekerle a jövő hét elején Bécsbe utazik.* A minisztertanács este, háromnegyed hét órakor ért véget. A konferencia után *Wekerle, Kossuth és Apponyi* még egy fél óráig tanácskoztak. A minisztertanácsot *holnap folytatják.*

Nincs eredmény.

Budapesti tudósítónk táviratozza: A mai minisztertanácsnak, mint az előrelátható volt, semmi pozitív eredménye nincsen. *Wekerle a jövő hét folyamán Bécsbe utazik, s jelentést tesz a királynak afelel, hogy a koorációs kísérlet teljesen eredménytelennek bizonyult.*

Justh az általános, titkos választójogért.

A Rovatbéli körhelyiségekben tegnap este számos párttag jelent meg. A kereskedelmi miniszter titkára, *Pallay Sándor* jelentette először is *Justh Gyula* házelnöknek, hogy a makói beszámolója vasárnap induló vonathoz négy kényelmes Pullmann-kocsót, egy szalontermet és egy étkező-vaggont kapcsoltatott, amelyben a házelnök és nagyszámú kísérete a legkényelmesebben fognak Makóra utazhatni. A beszélgetés ezután a politikai helyzetre terelődött és általános megelégedéssel konstatálták a függetlenségi

boldogabb nő a földön s most... most én vagyok a legboldogtalanabb...

Gáspár (ő is sir). Ne beszélj, ne beszélj, mert meghasad a szívem... (Feláll, Mimi kezét nem engedi el). Én örökké veled szeretnék maradni, mert tudom, szeretsz, de az apám, neki nincs szíve, ő kényszerít, hogy házasodjam meg s vegyem feleségül egy dús gazdag majomképző rokonát.

Mimi (regényesen): Kőszívű apák, mit tudjátok ti, mi az szeretni, igazán, tiszta szívből... Mit tudja, Gáspár, a te apád azt, hogy nekem te voltál az életem s ha most elszakitanak tőlem, az életemet veszik el.

Gáspár: Én megértelek Mimi, tudom, hogy szeretsz, tudom, mit jelent az, ha egy ilyen fiatal leány szerelmes. Azt is tudom, hogy válásunkkal sok ámatlan éjszaka fog rád szakadni, hogy sokat fogsz szenvedni miattam, de be kell látnod, hogy nem tehetsz másképpen.

Mimi: Elhagytam azt a jólelkű Ambrózyt, hogy a te szeretőd lehessenek. Pedig az a drága ember rám áldozta minden vagyonát, míg most, hogy elküldesz mellőled, pénz nélkül maradok, a lakásom nincsen még kifizetve s a varrónőmnek is tartozom.

Gáspár (sértődve): En is uriember vagyok, nemcsak az Ambrózy. En sem feledkeztem meg rólad. (Kabátjának belső zsebébe nyúl, ki vesz egy borítékot s átadja Mimi-nek). Itt van a részre ezer korona végkielégítésül. Ebből kifizetheted az adósságaidat s még marad pénzed ahhoz, hogy valamihez kezdj. Egy trafikot is kapsz

párt győzedelmes helytállását a hatvanhetesek mesterkedései ellenében.

Kmetz Károly képviselő ezután kérdést intézett Justh Gyulához az általános választói jogra vonatkozólag tegnap tett nyilatkozatát illetőleg. Nevezetesen a felől, hogy a házelnök az általános és egyenlő választói jog követelménye mellett a szavazások titkos voltát is szükségesnek tartja. Justh Gyula azt felelte, hogy a szavazás titkos voltát éppen a magyarság szupremációjá teszi szükségessé. Végül kijelentette az elnök, hogy további politikai tevékenységében és elvszilárdságában az ő hívei és követői nem fognak oszlatkozni.

Egy új pártalakulásról.

Bécsből táviratozzák: A bécsi Zeitschrift mai száma szenzációs cikket közöl a választásokról. Az összes számottevő magyar miniszterek — írja a lap — ama erők tömörítésére igyekeznek, amelylyel a régi koalíciónak más formában való feltámasztása lehetséges volna. Ha a korona — ugymond a bécsi lap — csak az engedményeket megadná, amelyet a kormány kér, akkor egy új, biztos alapon nyugvó pártalakulással a békét meg lehetne teremteni. Engedmények nélkül a kibontakozáshoz helyes, kivezető ut nincsen.

Ebéd Kossuth Ferencz tiszteletére.

Nagy Emil és több más függetlenségi képviselő, e hó hetedikén este, a makói beszámoló napján, ebédet rendez a kaszinóban Kossuth Ferenc tiszteletére, amelyen Apponyi Albert gróf is megjelenik.

A Magyar Biztosító Társaság.

Az alapítók értekezlete.

Annak idején hírt adtunk, hogy Debreczenben, kizárólag magyar tőkével, a város több előkelő vezető és pénzembere egy nagyszabású Magyar Biztosító Társaságot akar létesíteni. Az intézet három millió korona alaptőkével fog megalkulni s az alapítók közé többek között maga Debreczen város törvényhatósága is belépett volt.

A társaság szervezésének munkája meglepő eredménnyel járt már eddig is. A magyaránny gazdasági és hazafias vállalkozás ügyszólván az egész országot megmozgatta, mit bizonyít az, hogy a részvényjegyzési felhívást még ki sem bocsátották s a kontempált alaptőkének kétharmad része, két millió korona már is biztosítva van, ami lehetővé teszi, hogy a társaság rövid időn belül megalakul.

Az alapítók tegnapelőtt értekezletet tartottak a Royal kávéház külön termében Domahidy Elemér nyugalmazott főispán, a gazdakör elnökének elnöklése alatt. Az értekezleten a debreczeni alapítókön kívül jelen voltak Vay Gábor gróf szabolcsi főispán, Madarassy Beck Lajos dr. és Barcsay Andor dr. országgyűlési képviselők, kik szintén részt vesznek az alapításban.

Az új biztosító társaság hazafias jelentségére nézve egyaránt jellemző, hogy Vay Gábor gróf, a leghazafiasabb magyar főispán is, akit minden nemzeti ügyben az első között látunk, felismerte a magyar biztosító társaság jelentségét Magyarország gazdasági életében, ami sok száz magyar milliónak megmentésében nyilvánul és a hazafias célt lelke-

sen felkarolta, valamint, hogy oly két kiváló tényezője gazdasági életünknek, mint Madarassy Beck Lajos dr. és Barcsay Andor dr. is részt kérnek az alapítás munkájában.

Az értekezlet örömmel vette tudomásul, hogy az alaptőkének kétharmad része már biztosítva van s elhatározta, hogy a szervezés munkáját folytatni fogja. Valószínű, hogy már e hó végén sor kerül a részvényjegyzési felhívások kibocsátására.

Megbízható címűtár csakis a Debreczeni Független Újság Képes Naptárában van, ezt a nagyszabású naptárt pedig csakis úgy kaphatja meg, ha a lapot járattja. Előfizetőknek ingyen. Másnak még pénzért sem adjuk.

A szép asszonyok.

*

Két bűnügy foglalkoztatja most az újság olvasókat. Az egyik közelebről érdekel bennünket, mert itt nálunk történt, a másik messzebb van tőlünk. Mindkétben szép asszonyok szerepelnek és mindkét asszony tiszta és hazudik. Nem lehetne megmondani, melyik romlottabb: Haverda Mariska e, vagy Steinheilné, erkölcsileg, melyik nagyobb bűn: az anyagyilkosság, vagy a férjgyilkosság? De egy kétségtelen: egyik sem érdemli meg azt a nagy érdeklődést, amelylyel körülveszik őket.

Minden emberben van valami a bűnből, ha az szimpatia tud benne kelteni. De hagyjuk ezt, igen szomorú lenne a következtetés: hiszen ki nem érdeklődik a szép asszony regénye iránt, ha még vérben fűrésztöltött ujjakkal ölelgeti szeretőjét és hívogat bennünket is? És nincs könnyebb, mint a tömeggel vért itatni!

Igazán különösök is az emberek. Sokkal nagyobb és lelket rázóbb igazi tragédiák és nem bűnök játszódnak le a tárgyaló termekben és azokról a közönségnek a legkisebb tudomása sincs.

De az érdeklődőknél még különösebbek a szereplők. Sok színész és primadonna, művész, sőt politikus is megirigyelhetné a sikereiket, ha e sikerek nem volnának olyan szomorúak, olyan vérszagúak. Az emberi butaságnak és pénzparazlásnak netovábbja az, amit az amerikai, orosz, német és francia „vagyonos osztály” tesz, amikor ezer koronát ad egy jegyért, hogy végig hallgathassa Steinheilné hazudozásait! Vajjon melyik művész dicsékedhetik azzal, hogy ennyire törték volna magukat az emberek egy jegy után, csak hogy művészetüket élvezhessék?

„Minden zsák megtalálja a maga feltját”. Teljesen összeillő „csirkefogó banda” a szabadkai társaság. Jól mondta az ügyész: csirkefogó banda. És egészen meg lehet érteni az ügyész törekvését, hogy drága vadat akart fogni, — nem pedig szelid csirkéket, — a vádlottakban és egy kis rosszakaratu pletyka elhitheti velünk, hogy itt maga az ügyész a csirkevadfogó. Feláldozta magát az igazság oltárán, de Mariska szolgáltatotta az emésztő tüzet. Dehát a sors forgandó, miként ezt már bölcsünk is mondták és meglehet, hogy Mariskát a saját tüze fogja felemészteni...

De hát mi mindent nem beszélnek

az emberek? Aki ismeri az ügyeket, az nem fog hitelt adni a pletykának.

Hiszen azért pletyka, hogy beszéljünk róla, de ne higyük el.

Amennyire megvetjük és utáljuk e női szörnyeteget, annyira szánalmasan áll előttünk az az ideg- és lelkibeteg ember, akinek sokkal illobb helye volna valamelyik ideggyógyintézetben, mint a vádlottak padján: Jánossy. Ha van áldozat itt, akkor az csak ő, nem Haverda Boldizsárné. Testét, lelkét, elméjét megzavarta ez az asszony. És ő tehetetlen, ügyefogyott, ingadozó férfi. Nem tudjuk olyan adattal bizonyítani, de vagyunk olyan rosszak, hiszen úgy kínálkozik ez a feltevés: ilyen szeretőt keresett magának az az asszony! Azt az embert, aki gyilkolni tud egy mosolyért, csókért, csak szánni lehet, mert az beteg ember; de mit lehet tenni egy ilyen asszonnyal?

Cor.

Színház és Művészet

A színház műsora.

PÉNTEK: Dollárkirálynő, operett. B) bérlet. SZOMBAT: Árendás zsidó, népszimű. C) bérlet. VASÁRNAP: Délután Mulató istenek, operett. Este Bajusz, operett. Diszlocadás.

Az árendás zsidó. A régi Népszínház fénykorára emlékeztet bennünket ez a kitünő népszimű, mely szombaton este kerül színre nálunk, hosszabb pihentetés után. A címszerepet Gyöngyi Izsó adja, aki ezt a Népszínházban is játszotta, míg a Hegyi Aranka híres szerepét Bettikét, Szilassi Etel játsza. Ezekon kívül még nagyobb szerepeket adnak: Szilágyi Berta, Ligeti, Gerő Ida, Horváth, Arkosi, Győre, Nádor, Kardos.

Mulató istenek. Vasárnap délután kerül színre mérsékelt helyárrakkal Lehár nagy sikerű operettje, az első előadás szereplőivel: Zilahyné, Horváth, Szilassi, Torma, Ligeti, Gyöngyi és Nádorral.

Buridán számara. Hers és Caillaret kacagtató bohózatát, mely a Vigaszínház állandó műsordarabja már heteken át, az igazgatóság a jövő hét keddjére tűzte ki, hogy minél jobb előadásban hozza színre ezt a kacagtató, kissé pikáns darabot, melynél ötletesebb és mulatságosabb bohózatot alig irtak az utolsó tíz év alatt.

Monte Carlo és a Riviera. A tegnap esti zimankós hideg idő dacára, előkelő közönség nézte végig az Uranusz színház Uránia előadását. Akik ott voltak, ugyancsak bő kárpótlást kaptak a csunya idő miatt. Csupa narancsízűetekben, palmaerdőkben járják, beültették a világ legszebb táját: a mesés szep montecarlói játékbank játékosainak minden szenvedélyes érzését. Salamon Ödön kitünő írónk gyönyörű darabja 200 képből mutatja be e tájakat s 10 mozgófénykép tarkította az előszökből, három felvonásból álló egyszerű darabot. Ma este mindenben megismétlik az előadást, számozott jegyeket egész nap lehet kapni a színház Sas-utcai pénztáránál. Az előadás pontban 8 órakor kezdődik.

Lafayette gyönyörű attrakcionális műsorával, tegnap este is elgyönyörködtette az Uránusz közönségét. Bámulatosan szép, látványos számához még csak hasonlót sem látott eleddig Debreczen közönsége s már e látványosság új voltánál fogva is megérdemli a legnagyobb érdeklődést. Ma este az Uránia előadás záradékaul ismét fellép Lafayette s Marvin és Margaret is fellépnek új műsorukkal. Holnap délután 5 órai kezdettel elite új műsor keretében Tom Jack a méregkeverő vagy Nick Carter az amerikai detektív király újabb sikere kerül bemutatásra.

Naptárt, nagy terjedelmű irodalmi részt Debreczen és Hajdúvármegye teljes címűtárát és sok képet tartalmazó ajándékot kap minden előfizetőnk. 340 oldal teljesen ingyen.

Terhelő vallomás Haverda ellen.

Megkezdődtek a tanukihallgatások

A szembesítések szenzációjáról.

A Haverda-pör főtárgyalásának mai, negyedik napján a közönség érdeklődése már kissé megcsappant. A délelőtti tárgyalás első felében leveleket olvastak fel, amelyeket a fogházban csíptek el. A levelek felolvasása izgalmas jelenetek közepette történt meg. Jánossy Aladár hevesen kiakadt az ügyész eljárása ellen és Winckler kir. ügyészt hazugnak mondta. A levelek felolvasása után áttértek a tanuk kihallgatására.

A főtárgyalás mai napjának lefolyásáról a következőket táviratozzák Szabadkáról:

Az elnök kilenc órakor nyitja meg a tárgyalást. Lengyel Zoltán nem jelent meg. Palkovics dr., Vojtha védője, védenéccel beszélgetett.

Elsőnek Haverda Mária jelenik meg a tárgyalóteremben. Sápadt. Látszik rajta, hogy az éjszakát átvirrasztotta. Utána Jánossyt és Vojthát kísérik a fegyveres őrök.

A mára kihallgatásra beivott tanuk nem jelentek még meg. A vásárhelyi vonat, amelyre érkeznek, még késik. A tegnapi beidézt tanukat kéri az elnök, hogy ott maradjanak.

A hírlapok ellen.

Pletkovics Lukács dr. védő előterjesztéssel él. Hivatkozással a büntető rendtartás 343. szakaszára, amely tiltja az esküdteknek idegenekkel való érintkezését, konstatálja, hogy Vojtha igen sokat szenvedett a hírlapoktól, amelyek Vojthát tették meg értelmi szerzőnek. Indítványozza, hogy az esküdteknek tiltsák meg az újságolvasást. Ma is egyik budapesti lapban a szabadkai rendőrkapitány szenzációs nyilatkozatot ígér a vádlottakkal szemben.

Bródy Ernő dr. ellenzi az indítványt. Az esküdtek nem szabályozhatók. Ők esküt tesznek s független szabadkai polgárok.

Elnök: Ne fecséreljük az időt ilyen apróságokra. Nem lehet, de nem is szabad ellenfrizni, hogy az esküdtek mit olvasnak. Az indítványt elutasítja és elrendeli a vádlottak leveleinek felolvasását, melyet a börtönben egymással váltottak.

Szerelmes levelek.

Tóth József alighogy a levelek felolvasásába kezd, Jánossy hirtelen felugrik s izgatottan kiáltja: — Haverda Mariskától nem kaptam levelet. Én nem irtam neki. *Becsületeszavammal* (derűlttség a közönség sorában) erősítem ezt meg. S ha Mariska mondta, szemébe mondom, hogy nem mondott igazat.

Haverda Mariska: Akkor már irhatott.

Elnök: Hiszen egész postajárás volt a börtönben. Miért irt annyit?

Felolvassák a május 19-én kelt levelet, amely ekként kezdődik: „Édes mindennem, egyetlenem, boldogságom.”

Jánossy (izgatottan felugrik): Ezt a levelet nem kaptam meg. Éppen úgy, mint azt, amelyet ellenem irtak, hogy férfibeteg vagyok, hogy nincs kvalifikációm s amelyről Winckler ügyész becsületeszavával mondta, hogy Haverda írta.

Amikor ezt a levelet felolvastát, Jánossy előugrik s harsogja:

— Igazán felháborodok! Amit velem az ügyész tett, *inkorrekt*. (Gesztussal.) Nem uri dolog! Hazudik!

Elnök: Rendreutasítom. Szigoruan fogom büntetni.

Jánossy: Ismételtén: Nem volt uri

dolog, amit az ügyész velem tett. Mint ember mondom ezt. Nem színészkedem.

Elnök: Egy kis színészcser van magában.

Felolvassák azután Vojtha levelét, a melyet a gyilkosság elkövetése előtt intézett Haverda Mária-hoz. A levél tele van szerelmi vallomásokkal.

Az elnök kérdi, nem volt-e Jánossy Vojthára féltékeny.

Jánossy: Nem voltam.

Az elnök ezután fel akarja olvasatni Mladenicky Kálmán szerelmes levelét, de Jánossy kéri, hogy ne olvassák fel, hanem halasszák el addigra, amíg Mladenicky kihallgatják.

A Haverda Mária-nál tartott házkutatás alkalmával találtak egy levelet, amelyet egy Rácz Ernő nevű gyógyszerészsegédhez intézett Szabadkára, de amelyet nem lehetett kézbesíteni és ezért visszaérkezett. Ebben azt írja Haverda Mária: „Közel van már a pillanat, amikor gazdagok leszünk.”

Haverda Mária: Nem arról értettem, hogy az anyámat megölik.

Bertha Antal dr. és Vályi Dezső dr. orvosszakértők terjesztik ezután elő a Haverda Boldizsárné boncolásáról főlvet jegyzőkönyvet.

Deákné vallomása.

Az első tanu Deák Lajosné, aki jelen volt a gyilkosság elkövetésénél. Elmondja, hogy ő tudta, hogy Haverdáné haragban van lányával, de Haverdáné sohasem mondta meg neki, hogy miért. A gyilkosságra vonatkozólag azt vallja, hogy mikor visszafelé jött a szőlőből, április 19-én egy embert látott az ut kanyarulatánál állani, aki, mikor közel érték, megfordult, elsütötte revolverét és szó nélkül futásnak eredt. Ez nagyon megdöbbentette és megkérdezte Haverdánét, hogy mi történt, aki erre azt mondotta: Jaj, agyonlőtt! Hazavitték s nemsokára aztán meg is halt.

Az elnök: Nem mondta önnek Haverdáné, hogy Jánossy nevű ember fölkereste a lakásán?

A tanu: Nem.

Az elnök: Tudja-e, hogy Haverdáné feljárt Budapestre?

Deákné: Igen.

Az elnök: A leányát ilyenkor meglátogatta?

A tanu: Nem látogatta meg soha. Hogy miért nem, azt nem mondta meg.

Bródy Ernő dr. védő kérdi, hogy igaz-e, hogy Haverda Mária egy alkalommal elküldte kis gyermekét az anyjához, hogy csokoljon neki kezét és az anyja azt mondotta: „Én nem vagyok a te nagyanyád, én egy közönséges parasztasszony vagyok.”

Deákné: Igen.

Deák Lajosné erre megesketik.

A másik szemtanu.

Ezután a gyilkosság másik szemtanuját, Deák Olgát hallgatják ki, aki lényegében semmi újat nem mond, anyja vallomását megerősíti.

Az elnök: Nem mondta Haverdáné, hogy egy pesti ur beszélt vele?

A tanu: Nem.

A tanu megesketését nem kívánják.

A koronatanu vallomása.

Ezután következik a legérdekesebb tanuvallomás, Klein Pál Lipót koronatanu vallomása.

Klein Pál Lipót elmondja, hogy Haverda Mária-vel négy év előtt ismerkedett meg, amikor ajánlották bankjának azt az

üzletet, hogy Haverda Mariska örökségét évjáradék ellenében vegye meg. Ő belement ebbe, mert tudta, hogy Mariska szülei vagyonsok, Haverdáné a végrendeletét nem ismerte, de tudta, hogy Mariska örökölni fog. Pesti életmódjáról nem tud semmit. Arra a kérdésre, hogy az évi járadékot rendesen fizette-e, azt vallotta, hogy az utóbbi időben nem. Jánossyval csak párszor beszélt, Vojthát alig ismeri. Braun Henrik szabadkai lapszerkesztő telefonálta meg a feleségének, hogy Haverdánét megölték. Azt mondta a feleségemnek — mondta a tanu — hogy jöjjen Szabadkára, de jöjjen velem valaki. Biró Henrik nevű titkárait elküldte Klein Pál Lipót Haverda Mariskához, hogy az értesítse, hogy megölték az anyját.

Az elnök: Miért telefonált Braun szerkesztő?

Klein: Nem tudom.

Az elnök: Mikor találkozott Mariskával?

Klein: Kiskőrösön találkoztam vele, Szabadkára utaztam és visszafelé a vonatonál találkoztunk. Adtam neki negyven koronát, hogy utazzék haladéktalanul Szabadkára. Azt is mondtam neki, hogy gyanúsítják, hogy része van ebben a gyilkosságban, mire ő azt felelte, hogy nem őrődik vele.

Az elnök: Igaz, hogy maga járt alibi tanukért?

A tanu: Nem igaz. Popper egész vallomása valótlan.

Az elnök: Mutatott önnek Mariska revolvert vagy játékpisztolyt?

A tanu: Nem.

Piller dr. védő kérdi, hogy tudott-e tanu arról, hogy Jánossy szereti Mariskát?

A tanu: Nem tudom.

Jánossy: Igenis tudta, sokszor mondtam magának és a Mariska is mondta.

A tanu: Lehet, de nem tulajdonítottam ennek semmi fontosságot.

Védő: Tudott-e arról, hogy Jánossy ki akarta békíteni anyját a leányával.

Jánossy: Ezt majd Rónainé fogja igazolni.

Magyar Imre esküdt: Volt-e a vádlottnak tudomásuk arról, hogy be akarja szüntetni a járadékot?

A tanu: Egyszer mondtam 1907-ben.

Bródy Ernő dr. védő: Ajánlotta-e ön Poppert Mariskának alibi tanuul?

Klein: Nem.

Bródy Ernő dr. védő: Mondta-e neki, hogy ilyesmire zsidók nem vállalkoznak.

Klein: Ez hazugság.

Bródy Ernő dr. védő: Milyen összeköttetésben volt Popperrel?

Klein: Apró kölcsönöket adtam neki. A tanut azután megesketik.

„Jól tette. vagy jól tett?”

Biró Ármán tanu kihallgatása következtet ezután. Haverda Mariskát régóta ismeri. A gyilkosságról telefon utján értesült s Haverda Mária-vel együtt leutazott Szabadkára.

A következő tanu Braun Henrik szabadkai szerkesztő volt. Elmondja, hogy rég-től fogva ismeri Haverda Mária-t.

Öt-hat évvel ezelőtt kölcsönöket szereztem neki.

— Igaz, hogy önnél járt később Jánossy és Vojtha is? — kérdezte az elnök.

— Ez nem igaz.

— Nem kísérelte Ön meg Haverda Mária-t az apjával és anyjával kibékíteni?

— De igen. Többször beszéltem Mariska érdekében Haverda Boldizsárral, aki a fejét bólogatta mindig szomoruan — és hallgatott.

— Mondta azt a gyilkosság után Haverda Mária, hogy amit a gyilkos tett, azt jól tette.

— Igen, mondta.

— Jánossyt hol látta Ön?

— Klein Pál Lipótnál evett egyszer.

— Nem tűnt föl Ön előtt gyanusnak?

— A legkevésbé sem.

Ezután a védő és ügyész között egy igen érdekes polémia következett Braun Henrik vallomását illetőleg. Végre is a bírósággal egyetemben megállapították, hogy

Braun Henrik vallomásának az a része, hogy Haverda azt mondta, hogy jól tette a gyilkos úgy értelmezendő, hogy a gyilkos jól tett az anyjával azzal, hogy megölte. Az elnök délután három órára felfüggesztette a tárgyalást.

Sulyos vádak Mariska ellen.

A délutáni tárgyalásra a közönségnek az elejétől fogva kísért érdeklődése egy kissé megcsappant, pedig talán az egész tanúhallgatások során tett vallomások körül ez volt a legérdekesebb. Popper Gyula budapesti cipészt és pénzügynököt hallgatták ki, aki ugyancsak terhelő vallomást tett Haverda Máriára s ez bizonyos jelentős fordulatot fog adni az egész ügynek.

Popper Gyula pénzügynök elmondja, hogy Szabadkáról ismeri Haverda Mariskát, Jánossyt azonban sosem látta.

Elnök: Mondja el mit tud az egész esetről.

— Nagyon hosszú és érdekes meséje van ennek kérem.

— Ez év március 24., vagy 25-én, a dátumra már nem emlékszem bizonyosan, megjelent az útleletben Haverda Mariska és egy pohár vizet kért. Aztán kihívott az utcára, ahol ezeket mondta.

Az alibi fogás.

— Nézze Popper, én átadnék magának egy kilencezer koronás váltót, amit anyám meggyilkoltatása után három nappal beváltanék.

— Hogy érti ezt? — kérdeztem ijedten.

— Ugy, hogy Jánossy megöli anyámat s magának csak azt kellene bizonyítani, hogy abban az időben Jánossy Önnél volt. En egészen megdermedtem erre s ijedten mondtam.

— En kérem ilyesmire nem vállalkozom, mert ebből nagy baj lesz. Haverda Mariska azonban kapacitált s azt mondta, hogy majd elküldi lakásomra Jánossyt, én azonban tiltakoztam ez ellen.

Roppant izgatott voltam, nem tudtam dolgozni s később felmentem Haverda Mariskához s megmondtam, hogy én rá semmit sem számíthatok.

Poppert a bíróság megakarja esketni. Védők tiltakoznak, a bíróság azonban megesketteti Poppert s elrendeli a vádlottal való szembesítését.

A szembesítés.

A szembesítéskor Popper Gyula, az elmondottakat szóról-szóra szemébe mondta Haverda Máriának, aki sápadtan védekezett. Utána kihallgatják Popper barátját Farkas Józsefet, aki azt mondja, hogy Popper még annak idején közölte vele, hogyan akartak őt rábírní arra, hogy Jánossy alibijét igazolja. Jelentéktelen tanuvallomások következtek ezután. A tárgyalást este nyolc órakor felfüggesztették és holnap folytatják.

Megbízható czimtar csakis a Debreczeni Független Ujság Képes Naptárában van, ezt a nagyszabású naptárt pedig csakis úgy kaphatja meg, ha a lapot járátja. Előfizetőknek ingyen. Másnak még pénzért sem adjuk.

Irodalom.

A Csokonai kör a Petőfi ház megnyitására. A magyar irodalmi világnak régi vágya teljesül a napokban. Megnyílik a hó 7-én, vasárnap a *Petőfi-ház*, a Petőfi kultusznak ez a temploma, amelyet nagy áldozatokkal épített a Petőfi-társaság. Az ünnepi felavatásra, amelyet Herczeg Ferenc, a Petőfi-társaság elnöke és gróf Apponyi Albertné, a Petőfi ház hölgybizottságának elnöke fognak végezni, meg van hívva a *Csokonai-kör* és több oly debreceni író is, akik Petőfivel foglalkoztak, így Oláh Gábor, Kardos Albert és mások. A Csokonai-kört ez ünnepi alkalommal Komlóssy Arthur elnök, Szávay Gyula főtisztár és Kardos Albert titkár fogják képviselni.

A Csokonai körszépprózai pályázata. A Csokonai-kör a tavaszon szépprózai

pályázatot hirdetett abból a 300 koronából, amelyet egy magát megnevezni nem akaró tag ajánlott fel e célra a körnek. A pályázat külsőleg eredményesnek mutatkozik, mert a határidő leteltéig, november 1-ig 10 pályamű érkezett a kör titkárságához. A Csokonai-kör legközelebbi választmányi ülésén alakítja meg a bíráló bizottságot, amely hivatva lesz a pályaművekről ítéletet mondani.

Megbízható czimtar csakis a Debreczeni Független Ujság Képes Naptárában van, ezt a nagyszabású naptárt pedig csakis úgy kaphatja meg, ha a lapot járátja. Előfizetőknek ingyen. Másnak még pénzért sem adjuk.

A második csütörtök.

*

Ismét válogatott, díszes, nagy közönség töltötte meg tegnap délután 5 órakor a római kath. főgimnázium dísztermét, hogy pyönyörködjenek a második felolvasó-est szép zene-számaiban s gyarapítsa ösmereit a felolvasások tudományos tartalma által. Es az est, mint szokott, ismét a külső és belső siker teljes fényében zajlott le.

Először Kurián Margit lépett a nádiumra és játszotta zongorán Schulhof „Venczei Karneval” c. darabját. A minden tekintetben kivált mű az ő briliáns technikájú játékában nagy és általános tetszést aratott.

Az est főpontja, mint felolvasó-esté, a Morvay Ferenc tanár pompás szabad-előadása volt; az elektromosság fénytűneményeiről beszélt nagy szakavatottsággal s oly vonzó érdekességgel, hogy mindvégig fenn-tartotta a hallgatóság feszült érdeklődését. Terla Miklósnak, Edison nagyhírű (magyarországi származású) assistensének híres kísérleteire alapította gondosan fölépített előadását; kísérletek tették ezt szemléletessé, amelyek mind kitűnően sikerültek és sok izben váltották ki az elismerés, sőt meglepetés zajos tapsait.

Ezután P. Nagy Zoltán zenekonzervatóriumának nagy késztültségű tanára, Láng Zsigmond adta elő hegedűn előbb Swendsennek egy nagyon hangulatos románcot, azután meg Wieniavsky Mazurját, a Mártonfalvy György zongorakísérete mellett. A két művészbemelő felsőes össziátéka mélyesges hatást tett a közönségre. A zongorakíséretet játszó karmester már régi és nagyon kedvelt szereplője a felolvasó-estéknek. Láng Zsigmond azonban Debreczenben ez alkalommal lépett a nyilvánosság elé először s álnék temperamentumával és nagy zenei intelligenciát bizonyító előkelő játékkal egyszerre meghódította magának a közönséget.

Mártonfalvy Györgyné éneke következett e szép szám után s amennyiben lehetett, még fokozta annak a hatását. A „Büvös vadász”-ból énekelte Anna nagy áriáját (2 ik felvonás). Tisztán csengő, magas szopránja, szépen iskolázott hangja s komoly énektudása zajos és nagyon megérdemelt tapsra ragadta az összes jelenlevőket. Ezt a számot is Mártonfalvy György kísérte zongorán az ő nagy szakértelmével, ambíttiosus komolyságával. A szünni nem akaró tapsra, rásadásul még a Mártonfalvy György „Tilinkó-dalát”, ezt az eleven, kedves compositiót énekelte jelentős sikerrel.

A program utolsó száma a Zalai Márk felolvasása volt. „Egy csomó számárság” címen sok szatirikus éllel beszélt a híres, füles állatról, vagy inkább azokról, kik ahoz hasonlítanak. Végül őt is zajosan megtapolták.

A nagy sikerű est hét óra után végződött.

A nagy Galeottó a piacon.

A pletyka halottja.

A nagy Galeottó — ugrálszik — nemcsak az illatos szalonokba férközik be és az intrikák szövevényes szálait nemcsak finom ruhás hölgyek és frakkos urak szövegtetik, bontogatják. A nagy Galeottó azon a közönséges, polgári néven, hogy pletyka, bevonul az alsó néposztály körébe is és családi boldogságot dul föl. Legyen ennek a bűnös szószátyárságnak neve nagy Galeottó vagy pletyka, egyformán sulyos következményei vannak a szalonok hölgyeinél éppen úgy, mint a piaci kofánál.

Azaz, hogy talán a piaci kofánál még veszedelmesebb, tragikusabb a hatás. Egy debreczeni piaci árusítónőt ma majdnem megölt a pletyka. Öngyilkosságba kergette a szerencsétlen asszonyt egy „szomszédnőnek” rossz tréfája, aki a piaci árusítónő férjének leveléből valótlán dolgokat olvasott ki.

Papp Gyuláné 34 éves gyümölcs árusító asszonynak férje közművesegéd volt Debreczenben. Most az ősszel sehol sem kapott munkát az ember s elhatározta, hogy Budapestre megy, ahol nagy az építkezés és ahol jobban fizetik a mesterségét. Amikor elutazott, megígérte az asszonynak, hogy keresetéből havonként fog küldeni valamit.

Egy ideig érkezett is néhány korona. A napokban zárt levelezőlapot kapott Papp Gyuláné az urától s mert nem tudott olvasni, átadta a levelet egyik szomszédnőnek, hogy olvassa föl mit ír neki az ura Budapestről.

A szomszédasszony pedig, nem tudni tréfából vagy rossz akaratból azt olvasta ki a levélből, hogy az ura hűtlen lett hozzá s hogy ne is várja többé őt vissza. Minderről persze egy árva szó sem volt a levélben. A szegény asszony persze vakon elhitte azt, ami a levélben van s férje állítólagos hűtlensége módfelett elkeserítette.

Ma reggel bezárkózott Salétrom-utca 24. szám alatti lakásának szobájába s ott marolugot ivott. A mérges folyadék meg is tette a hatását s most halálos sérüléseivel ápolják a kórházban.

HIREK

— **A horvát bán Budapestén.** Rauch Pál báró horvát bán ma reggel Budapestre érkezett. A bán a nap folyamán fölkereste Wekerle Sándor miniszterelnökét és Josi povich Géza horvát minisztert, akikkel horvát ügyekről tárgyalt.

— **Debreczen a múlt hóban.** Debreczen város közigazgatási bizottsága holnap délután 3 órakor ülést tart, mel-en a város múlt havi közigazgatási állapotáról tesznek jelentést a szakreferensek.

— **A tanács a nögyelet jubileumán.** A debreceni jótékony nögyelet fenállásának 40 éves jubileumát ünnepli vasárnap. Ez alkalomból megtartandó diszközgyűlésen a város tanácsát Kovács József polgármester, akadályoztatása esetén Vecsey Imre főjegyző, továbbá Szabó Kálmán, Varga Elemér tanácsnokok és Roncsik Lajos főszámvevő fogják képviselni.

— **Sertésvásár Debreczenben.** A debreczeni VIII. számú egészségügyi körzetben sertésvész lépett fel, amely miatt a sertések vétele és a vásárok betiltattak. Kovács József polgármester felterjesztésére a földmívelésügyi miniszter a VIII. számú körzetben a sertésvásárok megtartását engedélyezte a jövő 1910-ik évi február hó 28-ikáig.

— **Bérkocsik vizsgálata.** A debreceni bérkocsik vizsgálatát határozta el a tanács. A bérkocsik tisztaságának, különösen pedig a téli csukott bérkocsik kellő számának ellenőrzésére Vész Gyula főkapitányt bizta meg, aki a vizsgálatot a napokban megtartja.

— **Tűzvész Kabán.** Tegnap éjjel fél tizenkét órakor, mint kabai tudósítónk jelenté, tűz ütött ki Juhász Márton kisbíró

portáján, mely az épületek egy részét teljesen elhamvasztotta. A tűz az eddigi vizsgálat szerint bosszu műve és gyújtogatásból ered. A kár ezer korona. A csendőrség nyomoz.

— **Rémes gyilkosság a fővárosban.** Budapesti tudósítónk táviratozza: Borzalmas gyilkosság történt ma éjjelkor Budapesten. Egy, a nyomor miatt elkeseredett ember tizenkét óra tájban egész családját kipusztította és maga is öngyilkos lett. Lévai Mór, Lovag-utca 6. szám alatt lakó képkereskedő attól való elkeseredésében, hogy lakásának házbérét nem tudta kifizetni, ma éjjelkor kalapáccsal agyonütötte alvó feleségét és négy gyermekét. A rémes tett után ő maga leugrott a harmadik emeletről és szörnyet halt.

— **A Dalegylet vasárnap délutánja** A Debreczeni Dalegylet vasárnap délután a Royal-szálloda dísztermében tartandó hangversenye iránt igen nagy az érdeklődés. A délutáni előadást Rácz Károly hírneves zenekara nyitja meg. A Dalegylet három darabot fog előadni. Hajdu Árpád hittanhallgató szaval. A délután legmagasabb színvonalon álló száma azonban Láng Zsigmond zenekonzervatóriumi hegedűjátéka lesz, melyet Boros Anna urleány fog zongorán kísérni. A Dalegylet hasonló előadásokat fog még tartani december, január, február és március hónap első vasárnapjának délutánján.

— **A vasuti szerencsétlenség áldozata meghalt.** Megírtuk tegnap, hogy a Böszörményből jövő személyvonat elgázolt egy fuvarosokkal telt szekeret s hogy a legsúlyosabban sérültet: Rózsa Imrét a kórházba szállították. A szerencsétlen ember, a gondos ápolás dacára ma hajnalban a kórházban meghalt. A vizsgálat kiderítette, hogy a katasztrófa miatt a vasut részéről nem terhel senkit a felelősség.

— **Pusztító árvizek.** Madridból táviratozzák: Heves eszések, majdnem az összes provinciákban áradásokat idéztek elő. Több községet elöntött, több hidat elsodort az ár. — Emberhalálról többfelől érkeztek jelentések.

— **Sziven lőtte magát.** Tóth Róza 18 éves Ondódon lakó cselédlány, szerelmes volt egy legénybe, aki zsonban elfordult tőle. Emiatti bánatában aztán tegnap revolverrel sziven lőtte magát. Nyomban meghalt. Az esetről ma délelőtt tetek jelentést a debreceni kir. ügyészségen, amely a temetési engedélyt megadta.

— **Végladás egy lőtéri nagy cipő üzletben.** Glück Ede Piac utcai cipő üzletében végeadás van. Az összes raktáron levő férfi, női és gyermekecipők rendkívül olcsón lesznek kiadva. Kos-utca-utca sarkán.

— **Kardpárbaj.** Kecskemétről táviratozzák: Kovács Pál dr. jogtanár, a Kecskeméti Ujság főszerkesztője e hó 2-án kardpárbajt vívott Zana Ferenc kecskeméti ügyvéddel. A párbajban Kovács Pál dr. könnyebb sebet kapott a homlokán. Okot a párbajra hírlapi közlemény szolgáltatott.

— **Véres lakodalom.** Véres lakodalom volt vasárnap este Kenyeres Károly Széchenyi-u 50. szám alatt lakó földbirtokos Kiszepesen levő tanyáján. Toth Lajos dohános esküvőjén Harmathy József gulyás táncos kérte föl Szabó Gergelyné, aki azonban kikoszorázta a legényt. Ebből kifolyólag a dühöngő, kikoszorázott táncos szóváltásba elegyedett Kovács Imrével, akit Harmathy bicskájával leszurt. Az esetről jelentést tettek a csendőrségen, amely megindította az ügyben a nyomozást. Kovács Imrét súlyos sérülésével bezsállították a helybéli kórházba.

— **Szt.-Pétervári Sárczipők** nagy választékban kaphatók Bekés Lajos uridivat üzletében.

— **Végladás van** Glück Ede cipő és kalap üzletében, a Kistemplommal szemben.

— **Kugler Gerbeaud cukorkák főraktára** Kontsek Gézánál.

— **Szüreti és szoba tűzijátékok** rakétkák, békák, és bombák Mentze Henrik áruházában kapható.

— **Igyekezzen mindenki** nagyon olcsón cipőt és kalapot vásárolni Glück Edénél, Piac-utczán, mert ott most végladás van.

— **Kiadó lakás a Piac-utczán.** Két szoba, konyha, éléskamrából álló lakás irodának vagy gyermektelen házaspárnak alkalmas, November 1-re kiadó. Cím a kiadóban.

— **Oriási választék van** téli férfi, fiú és gyermekruhákban a kistemplom melletti saroküzletben Grünfeld Adolf és Társánál.

FŐVÁROSI BAZÁR

Debrecen, Simonffy-utca 1. sz. Bérpalota.

Közgazdaság.

Terménytőzsde.

Schvarcz E. debreczeni bizományos távirati jelentése Budapest, 1909. nov. 4.

Készáru lanya.			
1910. októberi buza	11.64	11.65	
májusi buza	—	—	
1910. áprilisi buza	13.97	13.98	
májusi roza	—	—	
1909. októberi roza	—	—	
1910. áprilisi roza	10.11	10.12	
1901. októberi zab	7.53	7.59	
májusi zab	—	—	
1910. áprilisi zab	—	—	
1910. júliusi tengeri	—	—	
májusi tengeri	6.79	6.80	
1909. szeptemberi zab	—	—	
augusztusi tengeri	—	—	

Regény-Csarnok.

Jolán

(8.)

(Kis regény.)

Írta: Radó István.

Ment lefelé a lépcsőn. Fenn zajosan csapta be a szobalány az ajtót és Gyuri tétozáva állott meg a lépcsőn. Valami hiányt érzett maga körül. Hiányoztak szavai, amik most ott fenn lettek volna. Érzések, fájdalmak, el nem mondott gondolatok nyomták a mellét.

Lassan ment az utcákon. Lehajtotta a fejét, tétozáva lépegetett, néha nagyott lélegzett, mintha sóhajtott volna, meg akart könnyebülni. Néha ökolbe szorult a keze. Majdnem mindegyik kirakatnál megállt és ézegette az esernyőket, másutt meg a különféle háztartási eszközöket.

Amint lassan lépegetett, egyszerre felpillantott és észrevette Jolánt. Ott állott előtte. Egyedül volt.

Még nem is gondolkozhatott azon, hogy mit tegyen, már Jolán oda lépett hozzá és kezét nyújtott.

Jó estét kívánok. Mit csinál maga, hogy sehoh sem látni?

Gyuri egynéhány pillanatig zavarban volt.

— Igazán nem tudom magam sem.

— Miért nem jött fel hozzám már eddig.

— En mondtam: nem járok senkihez soha.

— En meg mondtam, hogy jöjjön hozzám és maga nem mondott nemet. Hát mikor jön fel.

Gyuri nem felelt. Jolán egy kicsit erőszakoskodott.

— Tudja mit. Jöjjön fel most

— Gyuri ijedten vágott közbe.

— Nem. — Most nem. Nem lehet.

— Niért?

— Most voltam fenn maguknál.

— Nálunk?

Jolán egy másodpercze elgondolkozott.

— Hát jöjjön fel, ha már keresett is. Jöjjön fel.

Mr ment is. Tudta, hogy Gyuri nem hagyja egyedül hazamenni. Ms Gyuri ment mellette.

Egy ideig hallgattak. A lány tudta, hogyha felmegy, mit fog hallani a fiutól s a fiu is tudta, hogy mit fog elmondani. Mind a ketten valami idegenkedést éreztek a következő percekétől; egy fiu fog mesélni egy leánynak egy másik lányról, arról, akit szeret, annak, akit nem szeret. Meleg, kellemesen fájó percek lesznek, de azután, mikor egymással szemben fognak ülni és hallgatni, akkor nagyon sok minden szó, hangok, érzések lesznek közöttük és azok elfogják választani őket egymástól. Mind a ketten végiggondolták ezt, mindketten féltek tőle és mégis mindketten érezték, hogy ez meg fog történni, mert meg kell történnie, hogy valami viszi őket oda, elébe annak a percnak.

Jolán halkán szólalt meg.

Megint azt kértem, amit előbb, miért nem jött fel hozzám eddig? Miért nem lehetett sehoh sem látni?

Gyuri nem felelt.

— Még mindig arra a lányra gondol. Ugy-e? Még várni akart. Még nem hitte el, hogy vissza nem jöhet, ami elfutott már maga elől. Ugy-e, így volt? S most már nem vár tovább. Most már felébredt magában valami, amiről maga azt tartja, hogy büszkeség, vagy önértzet, vagy nem tudom én mi, amiv. J tetszeleghet. Higyje el az semmi más, mint harag és dac, semmi egyéb.

Ugy-e így volt? tette hozzá me'eg hangon egy kis szünet után.

Gyuri nyugd'an hallgatta végig, amit Jolán mondott, de a végén idegesen felelt.

— Nem így volt. Nem tudom, hogyan volt mi történt, de azt érzem, hogy nem így történt. Hogy de van bennem azt érzem, abban igaza van. De a többi, a várás, az valahogy másképen történt. Vártam, de nem szivdobogva.

— Mikor most délután becsengettem magukhoz, nem is tudtam még mit fogok beszélni. Most már tudom. El fogom mondani magának azt, amit kért. El fogom mondani, hogy milyen az a lány, el fogok mondani... el fogok mondani mindent.

Lassan mentek fel a lépcsőn. Gyuri sem szólt semmit és Jolán is hallgatott Gyuri nem érzett t semmi mást, mint gyűlöletet azlránt a lány iránt a lány iránt és igazi, keményfejű meghajlithatatlan dacot, hogy kikiáltson mindent arról a lányról, rosszat, csufot, mindent, amivel megboszszanthassa magát, dacos volt és felakarta magát szabadítani minden erővel annak a lánynak az ereje alól. Nem fogja szeretni most már vége van, eldobta magától, ki, el egészen más utra.

Mikor belépett a már szürke homálylyal befüggönyözött szobába, megállt az ajtónál. Nem látott semmit belőle. Jolán meggyújtotta a lámpát és Gyuri most már látta a szoba teljes idegenségét. Volt már ebben a szobában, hiszen itt beszéltek először öketten, Jolán és ő és mégis idegen volt. Hiányzott az a sok fej és arc és szem, amely akkor az idegenséget, a szobát betöltötte, hogy ketjük számára csak éppen öket ketten maradtak. Jolán hamar letette a kalapját és leült a hintaszékbe. Gyuri meléje húzott egy széket és arra ült le.

— Beszélje, mondta Jolán.

Gyuri tenyerébe hajtotta a fejét és úgy gondolkozott egy ideig. Azután felnézett.

— Nem tudok beszélni. Nem tudok semmit sem mondani.

— Legalább azt mondja meg, hogy ki az a lány? Hogy hívják? Milyen lány?

Gyuri egy pillanatra meghökent. Eláruljon mindent egy leánynak, akivel másodszor beszél életében. De azután eszébe jutott, hogy mindegy, kinek mondja el. Elmondja mindenkinek, akárkinek, Jolának is.

(Folytatjuk.)

Naptárt, nagy terjedelmű irodalmi részt Debreczen és Hajdúvármegye teljes cím-tárát és sok képet tartalmazó ajándéko-
kap minden előfizetőnk. 340 oldal tel-
jesen ingyen.

VÁROSI SZÍNHÁZ.

Ma pénteken, november hó 5-én, B) bérlet. 11.

DOLLÁRKIRÁLYNŐ.

Nagy operette 3 felvonásban. Irták: Willner és Grün-
baum. Zenéjét szerette Fall Leó.

Személyek:

John Cauder	— — —	Gyöngyi Izsó.
Gladys	— — —	Zilahyné S. V.
Dick	— — —	Nádor Zsiga.
Daisy Gray	— — —	Szilassi Etel.
Dénes László	— — —	Horváth Kálmán.
Schick Hans báró	— — —	Kemény Lajos.
Tom	— — —	Ligeti Lajos.
Miss Tompron	— — —	Gerő Ida.
Olga	— — —	Gyöngyi Jolán.

Holnap szombaton, november hó 6-án: C) bérletben.

Árendás zsidó.

Népszimű.

**Villanyvilágítás és
vizvezetési munkákat**

valamint javításokat, mérsékelt árban
gyorsan és pontosan eszközöl

Pollák Samu

szereplési vállalata Debreczen, Piac-u. 43.
Telefon 656. Szerelők felvételnek

Naponta friss

Békési Házikenyér

kapható

Félegyházi János

fűszernagykereskedő üzletében.

**Megrendelésre
pontosan házhoz szállítva.**

Telefon szám: 331.

Tisztelt uraim!

Ha olcsó és szép ruhát akarnak vi-
selni, forduljanak bizalommal

Tóth József

férfi szabóhoz, Vár-utca 2. szám.

a Zenede épülettel szemben,
és facon öltönyöket a legolcsóbban ké-
szíték.

Pucolást és javítást is elfogadok.

Tisztelettel

Tóth József.

A legmegbízhatóbb bevásárlási forrás
**férfi, fiu és leányka
gyermekruhákban
NEUMANN M.**

cs. és kir. udvari szállító
Debreczen, Piacz-u. 51.

Legújabb női ruhaszövet,
Bársony és selymek,
mosó vellezek
dus választékban
raktárra érkeztek

Donogán és Somossy

Debreczen, Risemplombazár.

Akkumulátorok

200 különf. nagyság K 1.60 tól
Ár lap ingyen.

A. LUSCHER, Akkumulatorgyár

Dolsden 22/206.
Évi készítés 100.000 db-nál több.

Legolcsóbb legjobb bevásárlási
forrás

háztartási szükségletek

fedezésére. Ajánljuk:

Arc-krémek, Illatszerek, Hőlgypo-
rok, Kölni vizek, Fogporok, Fog-
crémek, Fogpaszták, Fogkefék,
Szájvizek, Szappanok, Hajvizek,
Szoba-illatok

KÖZPONTI DROGUERIA

DEBRECZEN, Piacz-utca. — Városház épület.

Alsó tricot ingek

lábravalók, ujjasok, téli kendők, hima-
laja haraszt és plüsch és minőségekben

Férfi ruha szövetek,

magyar- és angol gyártmány, hozzávaló béléssaruk.

Harisnyák, keztük

nők. férfiak és gyermekek részére állandó
nagy választékban

legolcsóbb szabott árban

SZABÓ LAJOS FIAI

dívat- vászon- és szőnyeg raktára
DEBRECZEN, Rózsa-utca 1.

Alapított 1842-ik évben.

Kiadó lakás!

A Debreczeni Kölcsonös Segélyző
Egylet új épületében 1910. május hó
1-re az I. emeleten (Kossuth-utca és a
Szinház sarka)

**5, esetleg 6 szobás
modern felszerelésű lakás**

megfelelő mellékhelyiségekkel kiadó.

1910. augusztus 1-re több lakás kiadó.

**MEGLEPŐ SZINTE CSODÁLA-
TOS GYÓGYEREDMÉNYEKA**

APTAMÁSI

LITHIUM-GYÓGYVIZ-

zel. gyomor, vese, hólyagés
bélbántalmaknál oala-
mint asthma, bronchiale,
köszvény és húgysavas
diathesis eseteiben.

Kapható **Kontsek Géza** fűszer és
csemege kereskedésében Debreczen,
Kossuth-utca.

Popper Dávidné

okl. szülész nő lakását Széchenyi-utca 25. sz. alól
Széchenyi-utca 14. sz. alá
helyezte át.

„Gyöngyvirág Crème“

az arokrémek gyöngye!

Szeplő, májfoltok, pattanások s
bőrbajok ellen kiváló jó szer. Si-
mává, fehérre és üdévő teszi az
arcbőrt! Sem higanyt, sem ólmot
nem tartalmaz. A nappalra való
kréme nem zsíroz, míg az éjjelre
való zsíroz. Egy tégely ára 1 korona.

Kapható:

Mihalovits Jenő

„Kigyó“ című gyógyszer-tárában,
DEBRECZEN.

Hatóságilag engedélyezett végkiárulás!

Házlebontás miatt raktáram egy részét nagyon
olcsó árban kiárusítom.

HALÁSZ NÁNDOR

Debreczen, Piacz-utca 24. szám. Fehérló szálloda épületében.

órás, ékszerész
és vésnök,

Apró hirdetések.

10 szög 40 fillér, azontul minden szög 4 fillér, a legkisebb hirdetés 40 fillér.

Vastag betűkből szedett minden szög 8 fill. Apró hirdetések előre fizetendők. Vidéki tudakozásnál tessék a választólókat csatolni.

Adás-vétel.

Taxifa tölgy, cser, buk, gyertyán, varga fa, köcsüknént, ölenként és felvágva, megrendelhető **Hegedűs Emil** fakereskedőnél. Iroda: Miklós u. 7 sz. Raktár: Homok kert gázgyár mellett.

Csépő garnitúrát eladok és veszek. Széchenyi u. 44. Ehrenreich Sámuel.

Konyerem kapható Kékes-utca 12, Hunyadi-utca 22., Piac utca 26. és Simonffy-utca 23. sz. vassátorban. Geiger József pékmester.

Új rendszerű női férfi divatárak és butoreadás. A mai naptól kezdve minden hitelre egyén kényelmes heti vagy havi részletfizetés mellett szerezheti be nálam szűkségletét női divat cikkekben, női kabátok, férfi öltönyök, felöltők, mindennemű vásznak és csavásznakban, saját készítésű cloth és Cashmir paplanokban, valamint egyszerű és modern butorokban. **A készpénz melletti árnál mindössze 5% árkülönbség.** Kaiser Salamon, Hatvan-u. 2.

Emerich Arnold Piac utca 88. szám alatti borüzlete. áthelyezte Hatvan utca 61. szám alá, hol is a legfinomabb borok hordó számára és üvegenként kaphatók.

Eladó új- és ó-bor. Rizling, Ezerjó, Kövidinka Molnár Lukácsnál Debreczenben. Értekezhetni Kossuth-utcai üzletében.

3 koronáért kaphatók gramofon lemezek, legújabb felvételek, Rosenberg és Hammer.

Használt, feltétlenül jókarban levő spórt kerékek megvételre. Cím a kiadóban.

Férfi és női kalapokat gyorsan és legjobban átalakítanak Békés Lajos kalapos műhelyében. Piac u. 46.

Asztalosoknak való tiszta deszka eladó olcsón. Cím a kiadóban.

Legdivatosabb blousok, kötények, alsó szoknyák, férfi, női és gyermek fehérneműk leszállított áron beszerezhetők Márton Gyula üzletében Piac u. 9. Új harisnyák kötése és fejelések elfogadtatnak.

Lemezek beszélőgépre legújabb felvételek, 3 koronáért kaphatók Schmidt S. hangszerüzletében.

Jókarban levő kopirprés megvételre kerestek. Cím a kiadóhivatalban.

Kitűnő házi borecet eladó literenként. Cím a kiadóba.

Alig használt kis tolokocsit keresek csomagszállításra. Cím a kiadóban.

Saját termésű Bocskay-kerti bor hordószámra eladó. Értekezhetni Poroszlay Lászlónál Hunyadi-utca 3.

Mindenféle **villamos berendezéseket** helyben és vidéken **olcsó árak mellett** legnagyobb szakértelemmel rendez be **FÖLDVÁRI L.** Cégtulajdonos: Földvári Mór. Debreceni első elektrotechnikai vállalat. Kossuth-utca 1. szám. — Telefon: 158. Csillárok legolgyósebb árak mellett csakis nálam szerezhetők be

Lakás.

Ügyvédi- vagy más irodának kiválóan alkalmas két szoba, előszoba és kamarából álló helyiség Csapó-utca 16. szám alatt azonnal kiadó. Értekezhetni dr. Szűcs Andor ügyvédnél, Piac-utca 72. szám.

Kiadó lakás. Két udvari szoba külön bejáratúval (egymásból is nyílnak) butorozva, vagy a nélkül, azonnal kiadó. Irodának alkalmas. Cím a kiadóban.

Különféle.

Új női fodrász terem nyílt meg, modern vilányberendezéssel, ahol sampoing mosás, hajfestészet, ondulálás és a legdivatosabb hajmunkák legszebben készíttetnek. Weisz Edéné Piac u. 38. az udvarban.

Magánkutató iroda. Iskola utca 4. szám **Kényes megbízásokat, megfigyeléseket és nyomozásokat** elvállal, úgy magán, mint családi ügyekben. **Krámer József.**

Asszonyok figyelmébe. A túlnagy gyermekáldás ellen védekezhetünk. Kérjen magyar prospektust, melyet 20 fillér levélbélyeg ellenében küld; Deberle György, Budapest, I., Fehérvár-ut 5./VI.

Egészségi védelem, nem gummi. A legjobb e téren a túlnagy gyermekáldás ellen, egy próbatucat 2.20 kor., prospektus 20 fillér, levélbélyegben is beküldhető. Deberle György Budapest, I., Fehérvár-ut 5./VI. szám.

Gyors házasságot

kíván sok vagyonos nő. Urak, ha vagyon nélkül is szíveskedjenek jelentkezni M. Rottenberg, Berlin N. W. 23. Magyar levelezés. **Költőzetek** féderas stráf kocsin. Értekezhetni Debreczeni Lajosnál Loránfi u. 9. szám.

Legbiztosabb szépitőszor a

Fáy-féle Arc-Crém

Kitűntetve a Bécsi, Párisi és Londoni kiállításon arany éremmel és oklevéllel.

Hatása csodás!

Szépít, fiatalít! Legkiválóbb szor szepítő májfoltoz, pattanások és az arcbőr tisztálanságai ellen. Úgy tégely 1 kor, hozzá való „Fáy” szapan 1 korona.

Kapható a készítő

Grósz Nagy Ferencz

gyógyszerésznél

DEBRECZEN, Kossuth-utca 8. sz.

„Arany egyezarvu” gyógyszerár.

Telefon sz. 496. Telefon sz. 496.

SZÖNYEGEK

juhtespárga, hollandi, kidőrműster tapestry, volour, futó és salon szőnyegek minden nagyságban, torontali szőnyegek, divánterítők, butorszövetek és croppok, viaszos vászon

legolcsóbb szabott árban.

Ágy és asztalterítők szövet és csipke függönyök, stórok

Szabó Lajos Fiai

divat-, vászon és szőnyeg raktára, DEBRECZEN, Rózsa utca 1. szám.

Alapította 1842. évben.

Dr. Dralle

Ibolya-

MALATTINE.

— Glicerin és méz gelét. Tubus K —80. és K 1.50. —

Nem sziroz!

Eszményi bőrpoló **csodaszerű** hatással. Azonnal segít és a bőrt bársonypuhává teszi. A használatban tiszta és praktikus.

Mindenütt kapható.

Gyári raktár:

M. Hoffmann & Co.

Tetschen A. E.

Érdes és

felpattogzott bőrnek.

Izléses jeggyűrűk, szebbnél-szebb ékszerek, gyönyörű aranyeműek kitűnő zsebórák

órlási választékban és legolcsóbban

Rose Dezső

ékszerésznél kaphatók

Debrecen, Piac-u. 55. Hungária palota